

HET DERDE GEBOD

Gij zult den naam des HEEREN uws Gods niet ijdellijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdellijk gebruikt.

ZONDAG 36 EN 37

Vraag 99: Wat wil het derde gebod?

Antwoord: Dat wij niet alleen met vloeken of met valsen eed, maar ook met onnodig zweren den Naam Gods niet lasteren noch misbruiken, noch ons met ons stilzwijgen en toezien zulke schrikkelijke zonden deelachtig maken; en in het kort, dat wij den heiligen Naam Gods anders niet dan met vreze en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeroepen, en in al onze woorden en werken geprezen worde.

Vraag 100: Is het dan zo grote zonde, Gods Naam met zweren en vloeken te lasteren, dat God Zich ook over diegenen vertoornet, die, zoveel als hun mogelijk is, het vloeken en zweren niet helpen weren en verbieden?

Antwoord: Ja gewisselijk; want er is geen groter zonde, noch die God meer vertoornet, dan de lastering Zijns Naams; waarom Hij die ook met den dood te straffen bevolen heeft.

Vraag 101: Maar mag men ook godzaliglijk bij den Naam Gods een eed zweren?

Antwoord: Ja, als het de overheid van haar onderdanen of anderszins ook de nood vordert, om trouw en waarheid daardoor te bevestigen, en dat tot Gods eer en des naasten heil; want zulk eedzweren is in Gods Woord gegrond, en daarom ook van de heiligen in het Oude en Nieuwe Testament recht gebruikt geweest.

Vraag 102: Mag men ook bij de heiligen, of bij enige andere schepselen, een eed zweren?

Antwoord: Neen; want een rechten eed zweren is God aanroepen, dat Hij, als Die alleen het hart kent, der waarheid getuigenis wil geven, en mij straffe, indien ik valselijk zweer; welke eer aan geen schepsel toebehoort.



HOOFDSTUK 3

HET DERDE GEBOD

Na het bestuderen van dit hoofdstuk ken je het doel van het Derde Gebod, enkele Bijbelse achtergronden en heb je zicht op de actualiteit van dit gebod voor de maatschappij en voor het persoonlijke leven van vandaag.

VOORAF

- 1 Stel: je hebt verkering en je houdt zielsveel van hem of haar. Een van je vrienden maakt op een gegeven moment jouw vriend(in) op een gemene manier zwart. Wat is jouw eerste reactie?
- 2 Geef eens twee van jouw reacties toen mensen om jou heen God('s Naam) op een bepaalde manier zwart maakten.
- 3 In de Bijbel hebben namen een inhoudelijke betekenis: ook Gods Namen. Waarom gaf God ons Zijn Namen? Noem drie redenen.

3.1 HET DOEL VAN HET DERDE GEBOD

Als wij een onbekende ontmoeten, geven wij hem of haar een hand en noemen dan onze naam. Met het noemen van onze naam vertellen we in principe niet wie we (werkelijk) zijn, maar zeggen we alleen maar *hoe* men ons noemt. Vaak weten we zelf niet eens *wát* onze naam *betekent*. In het oude Israël was je naam echter heel inhoudsvol. Namen werden *bewust* gegeven. De betekenis van een naam werd in Israël heel erg beseft en daaraan werd veel meer waarde gehecht dan onder ons het geval is¹. Heel opvallend is dat ook de Heere Zelf in Zijn Namen laat zien Wie Hij is.

In Zijn Namen openbaart God Zich aan de mensen. Denk maar eens aan de Naam waarmee God Zich openbaart op de berg Sinai: '*Ik ben de HEERE uw God...*' God openbaart Zich hier met Zijn Naam HEERE (Hebreeuws: JHWH). HEERE betekent: '*Ik zal zijn Die Ik zijn zal*', wat wil zeggen: Ik ben er (reddend en bevrijdend) bij, Ik realiseer wat Ik zeg, Ik doe wat Ik beloofd heb².

Naast de Naam HEERE gebruikt God in de Bijbel ook nog andere namen voor Zichzelf (bijvoorbeeld de Hebreeuwse namen Elohim, Adonai en El Schaddai en de Griekse namen Theos en Kurios³). In al Zijn Namen openbaart God iets van Zijn Wezen en tevens Wie Hij wil zijn voor ons mensen.⁴ In Zijn Namen legt God Zijn hart open. Je ziet dat ook heel duidelijk in de Namen van Gods Zoon. Denk aan Zijn Naam *Jezus*, die betekent: Zalmaker!

Het feit dat God Zijn namen aan ons heeft geopenbaard, wijst erop dat de Heere in een persoonlijke verhouding tot de mens wil staan. Heel duidelijk zie je dat in Handelingen 2:21: '*En het zal zijn, dat een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.*'

JHWH = Ik zal zijn Die Ik
Zijn zal

Jezus = Zalmaker

De Naam des Heeren
aanroepen



Wat is het doel van het feit dat God Zichzelf aan ons openbaart in Zijn Naam/Namen? In de eerste plaats opdat we Zijn heerlijke Naam zouden grootmaken en in de tweede plaats opdat we door Zijn Naam zouden behouden worden. Die Naam heeft daarom een onuitsprekelijke waarde! Vandaar dat het Derde Gebod het zo nadrukkelijk en diep-ernstig opneemt voor Gods heilige Naam. In dit Gebod zegt de Heere het ons indringend en hartelijk: *Liefde tot Mij komt tot uiting in liefde tot Mijn Naam!*

3.2 IETS VANUIT DE SCHRIFT OVER HET DERDE GEBOD

Gods Naam is Zijn openbaring in de werken van de schepping en van verlossing.⁵ Keer op keer zie je in de Bijbel de waarde en het belang van Gods Naam. Misschien is je dat nooit zo opgevallen, lees maar eens mee:

Abraham *'riep aldaar den Naam des HEEREN, des eeuwigen Gods, aan.'*
(Genesis 21:33b)

'Juicht Gode, gij ganse aarde, psalmzingt de eer Zijns Naams.'
(Psalm 66:1b en 2a)

'Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden.'
(Psalm 72:17a)

'Onze Vader, Die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd...'
(Matthéüs 6:9b)

**Groot maken
Behouden worden**

**Gods Naam is
Zijn openbaring**

Christus bad: 'En Ik heb hun Uw Naam bekendgemaakt en zal hem bekendmaken, opdat de liefde, waarmee Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij, en Ik in hen.' (Johannes 17:26)

'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb.' (Matthéüs 28:19)

'En het zal zijn, dat een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.' (Handelingen 2:21)

'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere Naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.' (Handelingen 4:12)

Alle mensen worden opgeroepen Gods Naam te loven. Om zalig te worden moeten wij de Naam des Heeren aanroepen. De eerste bede van het Onze Vader gaat over de heiliging van Gods Naam. Wij worden gedoopt in de Naam van de Drie-enige God. Begrijp je waarom de verlost en zingen: *'Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam niet verheerlijken?'* (Openbaring 15:4a).

IJdel gebruik

Het Derde Gebod verbiedt al het *ijdel* gebruik van Gods Naam. Dat betekent vanuit de grondtaal twee dingen: dat we Gods naam niet *leugenachtig* (met opzettelijk kwade bedoelingen) en ook niet *'zomaar'* (zonder zin) gebruiken⁶. Het *leugenachtige* gebruik van Gods Naam kom je in de Bijbel nogal eens tegen. Denk aan de vloeker in Leviticus 24, aan Goliath die de God van Israël lasterde en aan Rabsaké die openlijk God hoonde en schold.

Je moet bij dit *leugenachtige* gebruik echter niet alleen aan het *letterlijk* misbruiken van Gods Naam denken, maar ook aan geringschattend over Hem denken, spreken en daarnaar handelen!⁷ Verder is ook het plegen van een meened misbruik van de Naam van God.⁸ De Bijbel waarschuwt daarom heel duidelijk tegen het lichtvaardig eedzweren.⁹

In het Oude Testament stond op het *letterlijk* lasteren van Gods Naam de doodstraf.¹⁰ Daaraan zie je duidelijk hoe erg het ijdel gebruik van Gods Naam is. Het heeft veel te zeggen dat bij dit Gebod tegen het ijdel gebruik een ernstige waarschuwing staat opgenomen: *'want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdelijk gebruikt.'* Wat een wonder dat deze zonde toch vergeven kan worden.

3.3 DE ACTUALITEIT VAN HET DERDE GEBOD

Wat bijzonder dat de HEERE, toen wij nog heel jong waren, Zijn Naam op ons voorhoofd liet uittekenen. Hij zoekt daarmee ons behoud. Het vraagt van ons ook om Zijn Naam aan te roepen tot zaligheid. In het aanroepen van Zijn Naam wordt de HEERE geëerd en verheerlijkt. Vanwege de waarde van Gods Naam zegt de Heidelbergse Catechismus aan het slot van antwoord 99 het volgende: *'dat wij den heiligen Naam Gods anders niet dan met vreze en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeroepen, en in al onze woorden en werken geprezen worde.'* Daarmee laat de Heidelbergse Catechismus zien welke Bijbelse taak christenen hier op aarde te vervullen hebben. Op het werk, thuis, in de vriendengroep, tijdens de studie. Hoe ga jij om met die taak? Hoe ga jij om met Gods Naam?

Met vrees en eerbied

Taak

Het *leugenachtige* gebruik (met kwade bedoelingen dus) van Gods Naam vind je in onze tijd vooral terug in bepaalde radio- en televisieprogramma's en in litera-



tuur. Daarin wordt op een vaak verschrikkelijke manier Gods Naam gelasterd worden en zaken uit de Bijbel belachelijk gemaakt.

Veel meer echter wordt Gods Naam '*zomaar*' misbruikt, door middel van vloeken. Vaak worden de Namen van God en van de Heere Jezus Christus gebruikt als stopwoord of als uitroep in omstandigheden van schrik, verbazing en boosheid¹¹. Hoewel mensen dit vaak niet *opzettelijk* godslasterlijk bedoelen, is het duidelijk een niet-hoogachten van Gods Naam, een blijk van ongeloof, een misbruik dus van Gods Naam, waarmee God verdriet wordt gedaan. Het is daarom belangrijk dat wij het opnemen voor Zijn Naam.

Ook bastaardvloeken vallen onder het misbruik van Gods Naam. Ook dat is die heerlijke Naam die gegeven is om aan te roepen tot zaligheid, misbruiken bij gebrek aan woorden en als stopmiddel.¹² Het misbruiken van Gods Naam kan ook nog op verschillende manieren gebeuren: als 'opvulling' tijdens het bidden, als 'etiket' om onze eigen doelen te bereiken, door uitspraken uit Gods Woord op een 'grappig' bedoelde manier te gebruiken,¹³ of door een slordig (zondig!) leven.

Gods heilige Naam verdient *alle* aanbidding en eer. Laten we dat altijd diep beseffen. Het is niet voor niets dat de HEERE, Die Zijn Naam geeft tot zaligheid, ook zegt dat Hij niet onschuldig houdt die Zijn Naam ijdel gebruikt.

Vloeken

Misbruik op verschillende manieren

VERWERKINGSVRAGEN

1. BIJBELSTUDIE (PAR. 3.2)

Lees Jesaja 6:1 t/m 7. Beantwoord daarna de volgende vragen:

- a. Kun je de uitspraak van Jesaja in vers 5 begrijpen? Waarom wel of niet?
- b. Welke link zou je kunnen leggen tussen dit gedeelte en het Derde Gebod (zie vers 3)? Breng dit goed onder woorden.
- c. Welke boodschap heeft dit gedeelte voor jou?
- d. Zowel Jesaja als de engelen laten hun diepe eerbied voor God zien.
 - Heb jij diepe eerbied voor God?
 - Een eerlijke vraag: vloek jij wel eens?

Lees Lukas 19:36 t/m 42. Beantwoord daarna de volgende vragen:

- e. Wat kun je leren uit vers 37 t/m 40?
- f. Wat is de boodschap van vers 41 en 42?

Lees vraag 118, 119 en 122 van de Heidelbergse Catechismus. Beantwoord daarna de volgende vragen:

- g. Wat betekent de eerste bede, oftewel: welke drie zaken geeft antwoord 122 ons mee? Vat dit kort (drie zinnen) in je eigen woorden samen.
- h. Wat doe jij in de praktijk van jouw leven met deze drie zaken?

2. GODS NAAM (PAR. 3.2)

Stel: jij raakt op je bijbaantje met een niet-gelovige collega in gesprek over het onderwerp *vloeken*. Formuleer vijf zinnen waarin jij de diepe waarde van Gods Naam op een goede en begrijpelijke manier voor deze collega verwoordt. (Zie ook par. 3.1 en 3.2.)

3. HOE PAK IK HET AAN? (PAR. 3.3)

Lees samen de twee vragen van Zondag 36 van onze Heidelbergse Catechismus. Beantwoord daarna de volgende vragen:

- a. Wie uit jullie groepje heeft positieve ervaringen met het anderen aanspreken op vloekgedrag? Laat ieder groepslid die deze positieve ervaringen kent, hier iets van vertellen.
- b. Wie uit jullie groepje heeft negatieve ervaringen met het anderen aanspreken op vloekgedrag? Laat ieder groepslid die deze negatieve ervaringen kent, hier iets van vertellen.
- c. Reageer eens eerlijk op de volgende stelling: 'Ik vind het heel lastig om, als iemand vloekt, hier iets van te zeggen'. Geef ook aan waarom je dat wel/niet vindt én hoe dit komt.
- d. Bedenk vier adviezen die je elkaar zou willen meegeven, op welke manier je een niet-gelovige collega het beste kunt aanspreken op zijn of haar vloekgedrag.

4. WAAR GEBEURD (PAR. 3.3)

Lees het volgende verhaal¹⁴. Beantwoord de vragen.

Soldaat Potappel moest bij de kapitein op appel komen. Die stond bekend als een zeer wreed mens. Hij begroette Potappel met: 'Zo, bent u die dienstweigeraar?' 'Nee, kapitein, ik heb geen dienst geweigerd, maar ik heb de korporaal aangesproken over zijn vloeken.' 'Zo!', brulde de kapitein hem toe, 'dus u liegt uw meerdere nog voor ook? Nu, ik zal u wel eens onder handen nemen.' En toen met een zware vloek: 'U kunt vertrekken!' Voordat hij de kapitein verliet, sprak Potappel hem nog aan en zei: 'Ook de kapitein zal weten, dat hij Gods heilige Naam vloekt.' Diep bedroefd kwam Potappel bij de kapitein vandaan, verdrietig dat Gods Naam en zaak zo gelasterd en bespot werd.

Maar wat gebeurde er? Een half uur later werd hij weer geroepen om bij de kapitein te komen. God, Die het hart der koningen neigt als waterbeken, ging nu Zelf voor Zijn eer zorgen: de brullende leeuw was als een zacht lam geworden. Hij vroeg: 'Potappel, als u nu zo erg last hebt van dat vloeken, dan kunt u mij misschien ook wel zeggen waarom. Want daar zult u wel een bepaalde reden voor hebben.'

De Heere gaf Potappel de woorden in de mond en hij vroeg: 'Heeft de kapitein ook nog een vader?' 'Nee', antwoordde de man, 'die is al jaren geleden gestorven.' 'Maar als nu de kapitein veel van zijn vader gehouden heeft, zou hij dan kunnen verdragen, dat de naam van zijn vader gelasterd werd?' 'Nee', zei de kapitein, 'dat zou ik heel erg vinden.' 'Nu dan, kapitein, God in de hemel is mijn hemelse Vader geworden, om Christus' wil, en ik mag voor eeuwig Zijn kind zijn. Nu smart en grieft het mij zo diep, dat ik de Naam van mijn hemelse Vader hoor smaden en lasteren. Nu mag en kan ik niet anders dan daartegen waarschuwen en het voor de eer van mijn Vader opnemen.'

De toornende kapitein scheen ervan onder de indruk en heel kalm zei hij: 'U kunt vertrekken.' Een poosje later kwam hij naar de soldaten toe, liet alle onderofficieren bijeenroepen en gaf allen uitdrukkelijk bevel dat ze soldaat Potappel niet meer lastig mochten vallen met vloeken.

- Welk beeld gebruikte Potappel om de diepte van het misbruiken van Gods Naam uit te leggen?
- Wil bovenstaand verhaal zeggen dat iedereen die een ander wijst op zijn vloekgedrag bij die gebeurtenis *altijd* wonderlijk geholpen zal worden? Waarom wel of niet?
- Waarom nam Potappel, of het vervolg nu negatief of positief zou zijn, het op voor de Naam van de Heere?
- Wat kun jij hiervan leren?
- Heeft bovenstaand verhaal ook iets te maken met bidden? Waarom wel of niet?

5. REALISTISCH (PAR. 3.3)

Stelling

Als ik in een boek een vloek tegenkom, doe ik het boek dicht en wil ik het niet meer uitlezen.

- a. Wat doe jij als in een bepaald programma in de moderne media gevloekt wordt?

Lees het onderstaande stukje tekst¹⁵ van drs. R. van Kooten. Beantwoord de vragen.

Helaas zien wij op dit punt een verschrikkelijke voortgang. [Ds. Van Kooten heeft het hier over het zomaar vloeken in onze maatschappij, vaak zonder dat men beseft dat men het over God heeft.] Het gebeurt geregeld bij allerlei programma's op radio en tv dat er openlijk gevloekt wordt. De ontkerstening¹ van onze maatschappij gaat zo snel, dat vloeken voor velen ook niet meer valt onder de categorie 'onfatsoenlijk taalgebruik'.

Ook in stripverhalen en in de literatuur behoort vloeken tot de zogenaamde 'realistische weergave van het leven'. Een christen kan die mening echter niet delen. Een christen draait de knop om. Als in een boek incidenteel² een vloek voorkomt, streept een christen deze door. Als de vloeken meer dan incidenteel voorkomen, legt een christen het literaire werk weg, ook al zou het met een behoorlijke prijs bekroond zijn.

Een christen kan niet volstaan met de gedachte dat vloeken 'heel realistisch' is. Dat er over onze vrouw, over onze ouders, over onze kinderen geroddeld wordt, is ook realistisch, maar kunnen wij dat zonder emotie aanhoren?! Zullen wij zo'n omgeving steeds weer vrijwillig opzoeken om het vervolg ervan te horen? Zouden wij dan kunnen aanzien en aanhoren dat die heilige, die lieve Naam van God, Die de oorzaak is van onze zaligheid, 'realistisch' gevloekt wordt?

¹ ontkerstening = het onchristelijk worden

² incidenteel = (heel) af en toe

- b. Herken je de toename van vloeken in literatuur en moderne media?
- c. Geef je mening over de laatste alinea van de tekst. ('Een christen kan niet ... gevloekt wordt?')

6. EEDZWEREN (PAR. 3.3)

Lees Zondag 37 van onze Heidelbergse Catechismus.

- a. Waarom speelde het onderwerp 'eedzweren' in de tijd van het opstellen van de Heidelbergse Catechismus sterker dan in onze tijd?
- b. Zweer jij weleens, bijvoorbeeld door te zeggen: '*Ik zweer het je!*'?
- c. Lees Mattheüs 5:33 t/m 37. Verbiedt de Heere Jezus hier het zweren? (Zie ook de kanttekeningen.)
- d. Wat wil de Heere Jezus in Mattheüs 5:33 t/m 37 de Joden (én ons!) leren?
- e. In welke twee gevallen mag iemand eedzweren (zie vraag 101 Heidelbergse Catechismus)?
- f. Noem eens vijf voorbeelden van beroepen of ambten waarbij iemand een eed (of belofte) moet afleggen.
- g. Hoe luidt de eedsformule?
- h. Leg de eedsformule eens uit, wat wordt hier precies mee bedoeld?
- i. Hoe komt het dat je tegenwoordig ook een belofte mag afleggen?
- j. Hoe luidt de belofte?
- k. Wat valt jou op in de belofte?

7. ANDERE MANIEREN VAN MISBRUIK VAN GODS NAAM (PAR. 3.3)

Lees eerst de laatste alinea van paragraaf 3.3.

- a. Welke drie andere vormen van misbruik van Gods Naam worden hier genoemd?
- b. Leg alle drie vormen uit óf noem van elke vorm een voorbeeld.
- c. Waarom is hier inderdaad telkens sprake van misbruik van Gods Naam? Licht dit bij elke vorm afzonderlijk toe.

8. ZONDE TEGEN DE HEILIGE GEEST

- a. Wat is volgens jou de zonde tegen de Heilige Geest? Motiveer je antwoord.
- b. Lees onderstaand antwoord op een vraag in het *Reformatisch Dagblad*¹⁶ door ds. J.M.D. de Heer en beantwoord daarna de vragen.

Ik ben onder een preek bang geworden dat ik de zonde tegen de Heilige Geest gedaan heb; ik ben hierdoor depressief geworden. Er komen heel erge gedachten in me op over de Heere Jezus en over de Heilige Geest. Ik heb hier een poos tegen gevochten, maar werd er op den duur zo moe van dat ik dit niet meer doe. Soms kan ik niet eens bidden of lezen, omdat er dan erge gedachten binnenkomen. Kun je de zonde tegen de Heilige Geest ook in je gedachten doen?

Beste vriend, je bent de eerste niet die erover loopt te tobben of je de zonde tegen de Heilige Geest hebt gedaan. Je bent ook niet de enige. Dat is voor jou natuurlijk nog geen antwoord, maar het wijst wel ergens op. Waarop?

De duivel kent de Bijbel beter dan wij. Hij weet heel goed dat er één zonde is die niet vergeven kan worden. Dat is de zonde tegen de Heilige Geest. Als het hem lukt om je wijs te maken dat je net die zonde hebt gedaan, behaalt hij een geweldige overwinning. Want, kun je dan denken, als ik die zonde heb gedaan, hoef ik eigenlijk niet meer te bidden, naar de kerk te gaan, in de Bijbel te lezen. Dat zou de duivel geweldig vinden! Dan laat je de genademiddelen liggen die de Heere wil gebruiken tot bekering.

Ik ben heel blij dat het zover niet is gekomen. Laat het zover ook nooit komen. Hoe bestreden je ook wordt, pak je Bijbel, zing een psalm, buig je knieën. Bij de Heere zijn raad, genade en vergeving te verkrijgen (2 Samuël 24:14; Psalm 62:9; Psalm 130:3 t/m 4; Psalm 145:18; Jeremia 33:3). Ondertussen blijf je misschien met de vraag zitten of je toch de zonde tegen de Heilige Geest hebt gedaan. Ik zal een paar kenmerken van deze zonde noemen, dan moet jij je jezelf maar afvragen of je dit herkent of niet. Een kenmerk is: diepe haat tegen God. Is dat zo bij jou? Nog een kenmerk: boze opzet. Hoe zit dat bij jou? Nog één: het bewust lasteren van het werk van de Heilige Geest. En ten slotte: daar een duivels genoegen in hebben. Beste vriend, ik ken je niet, maar als ik je vraag goed begrijp, mag je bij al deze kenmerken zeggen: Zo is het niet!

Blijven de depressieve gevoelens? Het is zeker niet vreemd om naar een hulpverlener te gaan om daarover te praten. Bovenal, blijf tot de Heere roepen. Bid met de dichter van Psalm 143: Uw goede Geest geleide mij in een effen land.

- c. Wie heeft er alle belang bij dat mensen zich gaan kwellen met de vraag of zij de zonde tegen de Heilige Geest gedaan hebben? Waarom?
- d. Schrijf de in het artikel genoemde kenmerken op waaraan iemand zich kan toetsen wanneer hij/zij bang is deze zonde te hebben begaan.
- e. Uitspraak: *Niemand die worstelt met de gedachte de onvergeeflijke zonde te hebben gedaan, heeft deze zonde begaan: je zou er anders namelijk helemaal niet mee worstelen.* Wat vind je van deze uitspraak?

(Wil je meer weten over dit onderwerp? Kijk eens op www.digibron.nl en zoek op de term 'Zonde tegen de Heilige Geest'.)

ZELFSTUDIEVRAGEN

PARAGRAAF 3.1

1. Leg de uitspraak '*In Zijn Namen openbaart God Zich aan de mensen*' eens goed uit.
2. Wat betekent de naam HEERE (Hebreeuws: JHWH)?
3. Wat betekent de naam Jezus?
4. *Het feit dat God Zijn namen aan ons heeft geopenbaard, wijst erop dat de Heere in een persoonlijke relatie met de mens wil staan.* Leg deze zin uit.
5. Waarom openbaart God Zichzelf aan ons in Zijn Naam / Namen? Noem twee doelen.

PARAGRAAF 3.2

6. Wat valt, als het gaat om Gods Naam, op bij het lezen in de Bijbel?
7. Hoe luidt de eerste bede van het Onze Vader?
8. Hoe luidt de doopsformule?
9. Wat wordt er, vanuit de grondtaal, bedoeld met het *ijdel* gebruiken van Gods Naam? Noem twee zaken.
10. In het Oude Testament stond op het *letterlijk* lasteren van Gods Naam de doodstraf. Wat laat ons dit zien?

PARAGRAAF 3.3

11. Wat is volgens de Heidelbergse Catechismus de taak van een christen als het gaat om het Derde Gebod?
12. Noem vijf manieren waarop we Gods Naam kunnen misbruiken.

NOTEN

1. *Bijbelse encyclopedie*, Kampen 2000, zoekwoord: *Naam*.
2. Zie de bijdrage van J.P. Lettinga in: J. Douma, *De Tien Geboden*, Kampen 1999, blz. 482.
3. Zie R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 21. Zie voor een toelichting op deze Namen: R. van Kooten, *Aan Zijn voeten*, Heerenveen 2004, blz. 59-62.
4. R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 20.
5. J. Douma, *De Tien Geboden*, Kampen 1999, blz. 106.
6. Zie R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 30.
7. J. Douma, *De Tien Geboden*, Kampen 1999, blz. 109. Zie voor voorbeelden teksten als: Num. 14:11, 15:30, Ps. 10:3-13, Spr. 30:7-9 en Ezech. 36:20.
8. Zie Lev. 19:12.
9. Zie Matth. 5:33-37 en Jak. 5:12. Dat in deze teksten het lichtvaardig zweren bedoeld wordt en niet een totaal verbod op zwe- ren, blijkt uit vergelijking met Schriftplaatsen als Rom. 1:9, 2 Kor. 1:23, Gal. 1:20 en Hebr. 6:13-20.
10. Zie Lev. 24:16, Num. 15:30 en Matth. 26:65 en 66.
11. J. Douma, *De Tien Geboden*, Kampen 1999, blz. 114.
12. R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 36.
13. R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 36-38.
14. Zonder inhoudelijke wijzigingen overgenomen uit: Ds. W. Pieters, *Wonderlijke gebeurtenissen*, Kampen 1996, blz. 48/49. Zie ook: A.J. Smits, *Levensbeschrijving en brieven van L.J. Potappel*, Houten 1985, blz. 36-39.
15. R. van Kooten, *Heiligt Mijn Naam en Mijn dag*, Houten 1998, blz. 35.
16. *Reformatorisch Dagblad*, 1 februari 2010.